

Una història fílmica a Terrassa envoltada de tragèdia

El 7 de novembre de 1954 finalitzava als afores de Terrassa el rodatge del film *Lo que nunca muere*, produït per l'acabada de crear Laurus Films i dirigit per Juli Salvador i Valls (Barcelona, 1906 — 9 de maig de 1974). Una obra que es va estrenar el gener de l'any següent a les principals capitals de l'Estat, distribuïda per Selecciones Capitolio.

Es tractava de l'adaptació cinematogràfica del popular serial radiofònic de Guillermo Sautier Casaseca (Santa

Cruz de La Palma, 24 de juny de 1910 — Madrid, 14 d'abril de 1980), escrit en col·laboració amb Luisa Alberca Lorente (Alcázar de San Juan, 9 d'agost de 1920 — Logronyo, 25 d'octubre de 2006) i radiat per la cadena SER entre 1952 i l'abril de 1953. Un serial que tractava la història caïnita de dos germans separats per culpa d'una baralla familiar i que, durant la Guerra Civil espanyola, lluitaren en els bàndols oposats.

El final del rodatge a Terrassa comprenia una seqüència en què intervenia un grup de soldats del campament del Batallón de Cañones Anticarros número 1, després Regimiento de

Soldats del campament militar de Terrassa (1954). Procedència: Todocolección.net

Caballería de Cazadores del Cuartel de Numancia, i que havia estat instal·lat als terrenys de Can Montllor, al costat del grup d'habitatges de Sant Llorenç de Munt, des de 1949 fins a finals de 1959. Segons el guió, els militars d'aquell campament havien d'interpretar diverses escenes fent veure que eren regulars de l'exèrcit nacional durant la guerra de 1936.

El film estava interpretat per Elvira Giovane —de nom artístic Vira Silenti— (Nàpols, 16 d'abril de 1931 — Roma, 1 de novembre de 2014), Marion Mitchell, Gérard Tichy (Weißenfels, 11 de març de 1920 — Ma-

dríd, 11 d'abril de 1992), Eduardo Lacueva del Río (Madrid, ? — 18 de juliol de 1975) i Conrado San Martín Prieto (Higuera de las Dueñas, 20 de febrer de 1921), actor que provenia del món pugilístic i que era molt amic de l'actor terrassenc Conrad Fontelles i Gamisans (Puig-reig, 1910 — Terrassa, 21 de novembre de 1975), conegut com a Pickman.

Conrado San Martín, darrere la marca Laurus Films, actuava també com a productor cinematogràfic per primera vegada en la seva carrera artística. Una aventura econòmica que, donats els resultats obtinguts, no li va resultar massa propícia, però que no li va impedir tornar-ho a provar amb el film *Sin la sonrisa de Dios*, una adaptació de la novel·la homònima de Jose Antonio de la Loma Hernández (Barcelona, 4 de març de 1924 — 6 d'abril de 2004) i que dirigí el 1955 el mateix Juli Salvador, però que va ser el darrer film de la productora.

Un primer incident respecte a l'enregistrament de *Lo que nunca muere* a Terrassa va tenir lloc el 3 d'octubre i afectà directament Conrado San Martín, quan, després de gairebé setze hores consecutives de rodatge, l'actor es va veure obligat a tornar a Barcelona, víctima d'un atac d'apendicitis, per la qual cosa fou traslladat urgentment a la clínica de Sant Josep Oriol de Barcelona, on va ser intervingut d'urgència.

Ara bé, el més tràgic fou quan, el mateix 7 de novembre de 1954, dia en què finalitzaren tots els enregistraments, els actors hagueren de manifestar als periodistes terrassencs el seu dolor per la pèrdua,

en un accident aeri ocorregut a les 15:30 hores del 28 d'octubre de 1954, al camp d'aviació de l'Aero Club Barcelona-Sabadell, de l'actriu i directora escènica Mercedes de la Aldea, nascuda a Barcelona el 1931 i que també formava part del càsting interpretant el paper d'una infermera que, segons el guió, havia de morir metrallada pels republicans al final de la cinta.

Conrado San Martín narrà detalladament aquest tràgic accident a *La Hoja del Lunes* de l'1 de novembre de 1954. Explicà que, després d'haver-se acabat d'enregistrar els plans dedicats a l'avió emprat per al film i mentre ell parlava amb els assessors militars de la cinta, el tinent coronel Manuel Teruel Alonso i el capità Daniel Martínez Vázquez, Mercedes, que es trobava a uns vint metres d'on ell era, asseguda i menjant junt amb altres companys de rodatge, es

Conrado San Martín Prieto, actor i productor de Lo que nunca muere (1954), de Juli Salvador i Valls

Mercedes de la Aldea, actriu tràgicament morta amb 22 anys, durant el rodatge del film Lo que nunca muere, el 28 d'octubre de 1954, a l'Aero Club Barcelona-Sabadell

va comptar amb l'assistència del seu principal protagonista i productor, Conrado San Martín, el qual firmà molts autògrafs i atengué amablement la premsa local, però es va negar a respondre les preguntes que se li volien fer sobre la desgraciada mort de Mercedes de la Aldea, tal com va explicar el periodista Amadeu Lladós i Sort (Terrassa, 1931), al diari *Tarrasa Informació*, del 12 de febrer de 1955.

va aixecar amb la intenció de fer un vol en una avioneta Piper que estava parada, però amb el motor en marxa. Un vol que el mateix Conrado li va desaconsellar, malgrat que ella hi va insistir tot dient: «Què em pot passar?» Pregunta que fou resposta per l'actor amb un: «El mínim, que vomitis tot el que t'acabes de menjar». Així i tot, ella decidí fer el vol.

De cop, es va sentir un soroll sec que va fer que Conrado es girés i veiés com l'actriu queia fulminada sota les hèlixs de l'avioneta i al pilot amb les mans al cap i amb una mirada de profund terror. L'actriu fou immediatament traslladada a un dispensari de Sabadell en l'ambulància del camp aeri i allà, els metges, conscients de la gravetat de les seves ferides, decidiren enviar-la a la clínica Plató de Barcelona, on va morir.

L'estrena del film a Barcelona va tenir lloc el 17 de gener de 1955 al cinema Fémina i, a Terrassa, el 8 de febrer, al cinema Recreo, i

Ana Fernández Álvarez
anacampanadas@gmail.com